

Täysistunto

Perjantai 17.3.2017 klo 12.59—13.30

Täysistunto alkoi klo 12.59. Täysistunto päättyi klo 13.30.

Puhetta johti toinen varapuhemies Arto Satonen (12.59—13.30).

1. Nimenhuuto

Nimenhuutoraportti Liite 1A

Toimitettiin nimenhuuto.

2. Ilmoituksia

2.1. Hallituksen esitykset

Valtioneuvosto on 16.3.2017 antanut hallituksen esitykset HE 20-23/2017 vp.

2.2. Vastaukset kirjallisiin kysymyksiin

Eduskunnalle ovat saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin KK 26, 34, 35, 37, 38, 42, 45, 49, 51, 53/2017 vp.

3. Välikysymys ammatillisen koulutuksen leikkausten aiheuttamista seurauksista ja koulutuksen eriarvoistumisesta

Välikysymys VK 1/2017 vp

Pöytäkirjan liite Epäluottamusehdotus 15.3.2017 Liite 3A

Ainoa käsittely

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Ainoaan käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 3. asia. Nyt tehdään päätös Ville Niinistön ym. välikysymyksestä ammatillisen koulutuksen leikkausten aiheuttamista seurauksista ja koulutuksen eriarvoistumisesta. Keskustelu välikysymyksestä päättyi 15.3.2017 pidetyssä istunnossa.

Keskustelussa on Ville Niinistö Sanna Marinin kannattamana tehnyt ehdotuksen epäluottamuslauseen antamisesta valtioneuvostolle. Ehdotus on monistettuna jaettu edustajille. (Pöytäkirjan liite 3A)

Selonteko hyväksyttiin.

Pöytäkirja PTK 25/2017 vp

Luottamuslause valtioneuvostolle "jaa", Ville Niinistön ehdotus "ei". Äänestyksen tulos: jaa 103, ei 63; poissa 33 (äänestys 1).

Eduskunta päätti, että valtioneuvosto nauttii eduskunnan luottamusta. Asian käsittely päättyi.

4. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Euroopan unionin lainvalvontayhteistyövirastosta

Hallituksen esitys HE 4/2017 vp

Valiokunnan mietintö HaVM 3/2017 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 4. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotus, jonka sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

13.03 Kari Kulmala ps: Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä on kysymys Euroopan unionin Europolia koskevaa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta täydentävien kansallisten säännösten antamisesta. EU-asetus on tällä hetkellä voimassa sellaisenaan, eikä sitä saa selittää tai täsmentää kansallisella sääntelyllä. EU:n jäsenvaltiolla on jo tälläkin hetkellä mahdollisuus sallia toimivaltaisten viranomaisten ja Europolin väliset suorat yhteydet, ja näin kuuluu ollakin.

Tässä hallituksen esityksessä ehdotetaan, että Suomessa tällaiset suorat yhteydet sallitaan. Saadun selvityksen mukaan tämä on mahdollista Suomessa jo nykyisinkin ja menettely on osoittautunut toimivaksi. Mitään ei siis toiminnallisesti tarvitse muuttaa.

Valiokunnassa todettiin, että Europolin rahoitus on jo aikaisemmin siirretty kansallisesta rahoituksesta Euroopan unionin budjettiin, joten lakiehdotuksella ei ole merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Myös vaikutus viranomaisten toimintaan on saadun selvityksen mukaan vähäinen. Keskusrikospoliisi toimii jatkossakin Europolin kansallisena yksikkönä ja tietosuojavaltuutettu kansallisena valvontaviranomaisena.

Vaikka muutokset toimintaan ynnä muuhun ovat vähäisiä, pidän esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena.

13.04 Päivi Räsänen kd: Arvoisa herra puhemies! Tämä esitys on käsitelty yksimielisesti, ja omastakin mielestäni se on tarpeellinen. Mutta haluan vain kiinnittää tässä yhteydessä huomion Europolin tulevaisuuteen. Kun tiedetään ne uhkakuvat, joita meillä turvallisuudessa koko Euroopan alueella on esimerkiksi terrorismin suhteen, niin on todella tärkeää, että Europol on jatkossakin toimintakykyinen, sillä varsinkin pienen valtion, niin kuin Suomen, kannalta on hyvin tärkeää, että me saamme tietoa ja voimme jakaa tietoa. Tässä suhteessa huolena on ollut hiukan se, että suuret jäsenvaltiot eivät ole olleet aivan yhtä innokkaita tätä tietoa jakamaan, ja nyt erityinen huolenaihe tulee olemaan Ison-Britannian eroaminen Euroopan unionista. On edelleenkin epäselvää, millä tavoin jatkossa brittien yhteistyö turvallisuuskysymyksissä järjestetään. On erittäin toivottavaa, että he jatkossakin tekevät hyvin tiivistä yhteistyötä nimenomaan Europolin kanssa.

Pöytäkirja PTK 25/2017 vp

13.05 **Antti Kurvinen kesk:** Arvoisa puhemies! Euroopan unionin tulevaisuudesta käydään hyvin aktiivista keskustelua, ja varmasti EU on monella tavalla tienhaarassa. Mutta kyllähän se sillä tavalla on, että näiden lainvalvontaviranomaisten, poliisin ja muitten rikostorjuntaviranomaisten, yhteistyö on varmasti sitä järkevää ja tarpeellista unionin yhteistyötä, sitä, että todella kova rikollisuus, rajat ylittävä rikollisuus, vastenmieliset asiat, huumeet, ihmiskauppa, vakavat talousrikokset, saataisiin kitkettyä, ja järkevät ehdotukset tällä sektorilla ovat todella kannatettavia. Hyvä, että ollaan saatu tämä hanke eteenpäin täällä Suomessakin.

Tietysti täytyy toivoa, että aina nämä yhteistyöhankkeet, myös täällä sisäisen turvallisuuden ja poliisin rikostorjunnan alalla, olisivat sellaisia konkreettisia ja järkeviä hankkeita. Nythän on myös tämä eurooppalainen syyttäjävirasto, EPPO, ollut käsittelyssä meidän valiokunnissa, ja sen osalta tietysti vähän on epäilyä siitä, tuoko se mitään uutta vai onko se pelkkää byrokratiaa. Byrokratiaa ei kannata tuoda, mutta järkevää, sisäisen turvallisuuden yhteistyötä lisää vain. Se on varmasti sellainen, mihin EU:n kannattaa keskittyä.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 4/2017 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

5. Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Finanssivalvonnasta annetun lain ja vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 79/2016 vp

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2017 vp

Toinen käsittely

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Toiseen käsittelyyn esitellään päiväjärjestyksen 5. asia. Nyt voidaan hyväksyä tai hylätä lakiehdotukset, joiden sisällöstä päätettiin ensimmäisessä käsittelyssä.

Keskustelu

13.07 **Eero Heinäluoma sd:** Arvoisa puhemies! Tämä ehdotus on sinänsä ihan perusteltu, eikä minulla ole siihen huomauttamista tai poikkeavaa siihen, mitä valiokunta asiasta on lausunut. Mutta kun kysymys on finanssivalvonnasta ja sitten myös rahastoista, niin on syytä kiinnittää huomiota ajankohtaisesti tapahtuvaan. Finanssivalvonta antoi äskettäin Nordealle aika kovan huomautuksen siitä, että Nordea omassa sijoitustoiminnassaan ei ollut toiminut hyväksyttävällä ja oikealla tavalla. Erityisesti vanhempien ikäluokkien sijoitusneuvonnassa ei ollut riittävästi varmistettu sitä, että ymmärretään sijoitusten riskipitoisuus. Mikä on myönteistä, on se, että kansakunta pitkässä juoksussa vaurastuu, vaikka viime vuodet ovat olleet vaikeita, ja myös kotitalouksiin tulee varallisuutta. Se ei ole välttämättä kauhean isoa, mutta sitä on perusteltu sijoittajan ja kansantalouden toimivuuden kannalta niin, että sijoittaminen on hyvin positiivinen asia pääomahuollon kannalta.

Pöytäkirja PTK 25/2017 vp

Sitten tulee kysymys, että millä pelisäännöillä tässä asiassa toimitaan. Tosiasia on, että meillä on pankeilla vanhastaan ollut erittäin korkea arvostus. Pankkeihin luotetaan, asiakas pankkiin mennessään lähtee siitä, että hän saa pankista oikeita neuvoja omaan sijoitustoimintaansa. No, nyt voi sitten kysyä, ovatko nämä meidän toimintaohjeet tältä osin tässä sijoitusneuvonnassa oikeat ja riittävät eli pitääkö pankin ottaa huomioon neuvonnassaan paitsi oma etunsa, mitä myydään, myös asiakkaan etu ja antaa asiakkaan edun mukaisia neuvoja. Kiinnitän huomiota siihen, että Yhdysvalloissa, jota on vapaan markkinatalouden esimerkkinä monesti pidetty, on olemassa lainsäädäntö, jossa pankit velvoitetaan sijoitusneuvonnassaan kertomaan asiat asiakkaan edun näkökulmasta. Minusta olisi perusteltua, että myös Suomen lainsäädäntöä tältä osin otettaisiin uudelleen [Puhemies koputtaa] rukattavaksi.

13.09 Pia Viitanen sd: Arvoisa herra puhemies! Minusta tämä äskeinen puheenvuoro oli tärkeä ja nosti esiin yhden yksittäisen kysymyksen, joka minuakin askarrutti, kun näitä uutisia katsoin ja luin. Nimittäin on todellakin niin, että emme me ole välttämättä kaikki asiantuntijoita sijoitussaralla, mutta jos sellaista varallisuutta löytyy, että sitä voisi järkevällä tavalla sijoittaa, niin on tietenkin hyvin tärkeää, että asiakas voi luottaa siihen, että pankista saa tarvittavat tiedot, neuvot asianmukaisella tavalla, ja että asiakas ymmärtää, millaisia riskejä hän ottaa sijoituksellaan ja niin poispäin. Eli tämä riskipitoisuuden tiedostaminen on minunkin mielestäni hyvin tärkeä asia.

Tämä ajatus siitä, että entistä enemmän tulisi sellaista tietynlaista velvoittavuutta siihen, että pankki ajattelee paitsi omaa etuaan myös ehdottomasti asiakkaan etua, minusta on hyvä ja sitä pitää pohtia, koska tässä on kysymyksessä kuitenkin ihan tavallisten ihmisten sijoitusvarallisuus ja se, että asianmukaisesti ihminen tiedostaa sen, mitä tekee. Siksi tämä puheenaihe, mikä nyt tässä yhteydessä nostettiin esiin edustaja Heinäluoman toimesta, on minun mielestäni aivan oikea. On hyvin tärkeää, että jatkossakin suomalaiset ihmiset voivat luottaa pankkeihin, pankkien toimintaan, ja siksi tätäkin asiaa on hyvä pohtia ja pistää merkillä tämä Finanssivalvonnan nuhde ja palaute Nordealle tästä heidän toiminnastaan. Toivon, että tähän asiaan voidaan jatkossakin palata ja kehittää eteenpäin.

13.11 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Omaan kokemuspäiriini on tullut kyllä huolestuttavassa määrin lisää sellaisia käytännön tietoja, joissa pankit eivät ole toimineet asiakkaan edun mukaisesti sijoitusneuvontaa antaessaan. Näitä on tänne vanhempaan ikäluokkaan, ettei ole aina kerrottu niistä riskeistä, joita sijoittamiseen liittyy, ja sitten pieniäkin talletuksia tai sijoituksia, muutaman kymmenentuhannen euron sijoituksia, tehtäessä on kansalainen joutunut huomaamaan, että yhtäkkiä nämä riskit ovatkin realisoituneet eikä välttämättä ole sitten sitä pesämunaa jäljellä, joka vanhan päivän turvaksi on ajateltu, vaikkapa yllättäviä terveydenhoitomenoja varten.

Finanssikriisihän toi tämän ongelman jo kertaalleen esille, kun siinä yhteydessä maailman kehitys olikin jotain ihan muuta kuin mitä oli ennakoitu. Tiedän paljon myös sotiemme veteraaneja, jotka ovat joutuneet tällaisen huonon neuvonnan kohteeksi ja jotka menettivät tässä yhteydessä sellaista vuosikymmenten aikana keräämäänsä varallisuutta pahan päivän varalle, ja oli paljon pettyneitä.

Kun finanssikriisi iski, niin meillä tätä keskustelua ei kovin paljon käyty, mutta nyt näitä ongelmia tulee kyllä muualtakin, tulee myös nuoremasta polvesta: pankki kehottaa vaihtamaan olemassa olevia, perintönä saatuja pieniä sijoituksia uusiin eikä kerro, mikä se

Pöytäkirja PTK 25/2017 vp

motiivi on — motiivi on se, että pankki myy omia tuotteitaan, omia rahastojaan, joista se saa tietysti huomattavan hyödyn sekä myyntipalkkiona että sitten vuotuisina hoitopalkkioina.

Kun meillä on tämä vanha mielikuva, joka lähtee siitä, että pankki hoitaa minun asioitani, pankki vähemmän nähdään tällaisena markkinoivana, omaa etua ajavana yhteisönä meidän vanhan, hyvän pankkitoiminnan perinteen takia — puhun nyt ajasta ennen 80-luvun loppua — [Puhemies koputtaa] niin tässä on riski, että kansalaisten mielikuvat eivät vastaa todellisuutta. Siksi jään kysymään, kun paikalla on talousvaliokunnan jäseniä, puhuttiinko talousvaliokunnassa ollenkaan välttämättömyydestä käydä tämä Nordean tapaus lävitse ja miettiä, antaako se aiheita lainsäädäntömuutokseen.

13.13 Hannu Hoskonen kesk: Arvoisa herra puhemies! Talousvaliokunta kävi huolellisen keskustelun tästä asiasta ja kuuli asiantuntijoita. Edustaja Heinäluoma on aivan oikeassa siinä, että erilaisten sijoitustuotteiden riskit ovat kasvaneet aivan ylettömiin rahamarkkinoiden vapautumisen myötä. Entisaikaanhan voi luottaa siihen, että se pankissa ollut sijoitus, raha siellä, säilyy. Toki inflaatio sitä söi, mutta nyt meillä on uudet riskit, jotka tulevat nimenomaan kansainvälisen sijoitustoiminnan kautta avoimille rahoitusmarkkinoille. Sieltä tulee se riski, joka ei ikävä kyllä ole meidän suomalaisten hallinnassa millään lailla. Hyvänä esimerkkinä tästä voisi kertoa vaikka Deutsche Bankin taloudellisen tilanteen tänä päivänä: se on suurin piirtein ollut viime aikoina mahansa varassa, ja ilman Saksan liittovaltion tukea todennäköisesti tulos olisi ollut vieläkin huonompi elikkä jopa konkursi.

Tämä kuvaa sitä tilannetta, mihin nykyiset rahoitusmarkkinat ovat menneet, ja nämä paketoitua sijoitustuotteet, joita myydään eri asiakkaille — nimenomaan tämä tapaus, johon Finanssivalvonta puuttui, liittyi tällaisiin tapauksiin, joissa asiakkaalle ei kerrottu eikä asiakas voinut ymmärtää, mistä paketoitussa sijoitustuotteessa on kysymys. Tämä on se ydin, johon pitäisi Suomen valtion puuttua kovemmin omien pankkien osalta. Sille, mitä muualta maailmasta tänne tulee, me emme voi mitään. Joka tapauksessa Euroopan unionissa tähän asiaan on kiinnitettävä enemmän huomiota, niin että isojen pankkien valvonta on aitoa ja erilaisia paketteja kun tehdään, niin todellakin siellä pitää olla hyvät vakuudet takana. Nythän meillä on tilanne, jossa kukaan ei vastaa mistään mitään ja sitten loppujen lopuksi kaikki kaatuu veronmaksajan niskaan, ja se on väärin.

13.15 Jari Myllykoski vas: Arvoisa herra puhemies! Edustaja Heinäluoma otti tärkeän asian esille. Ei tässä nyt välttämättä ole aivan samanlaisia piirteitä kuin silloin, kun valuutta vapautettiin ja yritykset tekivät valuuttaluottoja ja niitä monasti ottivat. On varmasti jälkeenpäin nähtävissä, että silloin yritykset eivät tiedostaneet, mitä tapahtuu pankkisektorilla ja mikä on luotonantojen lopputulema, jos käy huonosti.

Nyt olisi erityisen tärkeää, että tässä valvonnan esille nostamassa tilanteessa asiakkaan pitäisi tiedostaa, minkälaisia riskejä siihen sisältyy, ja se on kyllä pankin velvollisuus, koska niin kuin edustaja Hoskonen sanoi, kansalaisten ostettavaksi annetaan erilaisia monimutkaisia tuotteita, joissa kuitenkin on myös pankkien oman edun tavoittelua — puhtaasti tietysti liiketoiminnallisista syistä olevia tuotteita on tarjolla. Olisi ehdottoman tärkeää, että jokaiselle meistä, joka pankista neuvoja saa, annettaisiin ne neuvot niin, että jokainen tiedostaa, mitä riskejä siihen sisältyy.

Pöytäkirja PTK 25/2017 vp

13.16 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Kuten äsken totesin, tämä keskustelu on erittäin tärkeää, ja jos ymmärsin oikein edustaja Hoskosen puheenvuorosta, niin te olette valiokunnassa tätä ongelmapiiriä sivunneet, ja se on erittäin positiivinen, hyvä ja tärkeä asia. Nyt meidän täytyy nimenomaan ajatella tätä siitä isosta kulmasta, asiakkaan odotusten täyttymyksestä ja myös siitä, että nimenomaan voi luottaa siihen neuvontaan, mitä asiakas kaiken kaikkiaan saa. Jos kuitenkin näin on, että täälläkin tuntuvat olevan kaikki puhujat samaa mieltä tästä ongelmasta ja sen tietynlaisesta ratkaisutarpeesta, niin varmasti jatkossa voisi ajatella, että tähän asiaan palataan myös siten, että tarkistettaisiin nämä käytännöt, tarkistettaisiin pelisäännöt ja toimintaohjeet ja myös se lainsäädännön tarkistamistarve tähän suuntaan. Nimittäin toden totta on niin, että varmasti tämän päivän ihmisen eräänlaista oikeuskäsitystä ei vahvista se, jos huomaa, että yhtäkkiä ei ole saanut riittäviä tietoja ja siten sijoitukset ovat menneet ja omaisuutta on mennyt. Kuten täällä edustaja Heinäluoma sanoi, aika usein moni ikäihminen on saattanut säästää, ja ei varmasti siinä tilanteessa ole kovin inhimillistä, että näin pääsee tapahtumaan. On hyvä, että Finanssivalvonta on tähän sinänsä puuttunut.

Mutta ihan tällä puheella uskaltaisin kyllä esittääkin sen kaltaista jatkoa, että tätä asiaa pohdittaisiin ja hallitus voisi varmaan myös omalta osaltaan käynnistää jonkinlaista selvitystyötä ikään kuin säännöstarpeiden tulevaisuuden kartoittamiseksi.

13.18 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Tämä ongelmahan on sellainen, että tämä ei mitään ilmeisimmin ratkea ilman, että on olemassa jotain, joka velvoittaa sijoitusneuvoja, myös pankkeja, ottamaan asiakkaan edun huomioon. Näitä tapauksia tulee yhä enemmän, ja jään nyt kysymään, eikö nyt pitäisi toimia ennen kuin meillä on joku seuraava talouskriisi käsillä, jossa sitten toteutuu ennakoimaton kehitys. Meillä on tuhansia ihmisiä, jotka kokevat, että he ovat saaneet väärää neuvontaa, ja siltä pohjalta hyvän luottamuksen varassa toimiessaan ovat tehneet epäonnistuneita sijoituksia. Tämä on erityisen valitettavaa silloin, kun kysymys on rahoista, jotka ovat ihmisten hoivalle ja huolenpidolle välttämättömiä, niin kuin usein ikäihmisten kohdalla on. Eli on säästetty kymmeniä vuosia ja sitten sijoitetaan ne pankkien tai muiden sijoitusneuvojen ohjeiden mukaisesti ja ajatellaan, että se raha on käytettävissä, jos tulee yllättäviä sairauksia ja terveydenhoidon tarpeita.

Tämä on tärkeätä myös sen takia, että meillähan tosiasiassa tätä ikäihmisten hoivan, huolenpidon rahoitusta ollaan siirtämässä pikkuhiljaa ihmisille itselleen. Eli pääsy julkisiin vanhuspalveluihin käy yhä vaikeammaksi, ja jotta pääsee palvelutaloihin, niin pitää maksaa aika huomattavia summia. Ne ovat monesti 1 500—2 000 euroa helposti, jopa enemmänkin, per kuukausi. Ja jos sitten ollaan tilanteessa, että ihmisillä ei ole mitään omaa varallisuutta, jolla voisi tätä hyvää palvelua tai edes kohtuullista palvelua ikäihmisenä varmistaa, niin ollaan aika hankalassa tilanteessa.

Joten palaan tähän kysymykseen, eikö nyt pitäisi ottaa tämä lakitie selvitettäväksi. Tämä Amerikan Yhdysvaltain vapaan markkinatalouden esimerkki, niin sanotun mallimaan esimerkki, on minusta tutkimisen, selvittämisen arvoinen, että katsottaisiin, että sijoitusneuvojen pitää antaa [Puhemies koputtaa] neuvonsa asiakkaan edun näkökulmasta ja kertoa, mikä on heidän mielestään asiakkaan etu. Senkin jälkeen jää riskiä, mutta ainakin nämä tärkeimmät tapaukset jäisivät pois.

Pöytäkirja PTK 25/2017 vp

13.20 **Lauri Ihalainen sd:** Arvoisa puhemies! Kansalaisten luottamus yhteiskunnan ankuri-instituutioihin on erittäin tärkeätä, ja pankit on koettu tällä tavalla luotettaviksi ankuri-instituutioiksi.

Edustaja Heinäluoman aloittama keskustelu on erittäin tärkeää kansalaisten kannalta ja yhdenvertaisuuden kannalta, ja kysymys liittyy sitten useimmiten myöskin varttuneempien ihmisten luottamukseen ja edellytyksiin tässä sijoitusneuvonta-asiassa. Talousvaliokunnassa on aikaisemminkin tähän asiaan jo kiinnitetty huomiota, kuten edustaja Hoskonen totesi, varsinkin näitten paketoitiratkaisujen yhteydessä, joissa jää hyvin epäselväksi, mitä tuotteita sinne on tavallaan upotettu.

Tämä ajatus siitä, että tähän asiaan palattaisiin muun muassa talousvaliokunnassa ottamalla se uudelleen esille ja käsittelyyn ja pohdintaan, olisi kyllä erittäin tervetullut. Mihin ratkaisuihin siinä päädytään — voisi olla tärkeätä, että me palaamme talousvaliokunnan istunnoissa asiaan ja pyydämme tarvittavia lausuntoja ja asiantuntijakuulemisia. Pitäisin tätä hienona.

13.21 **Pertti Salolainen kok:** Herra puhemies! Täytyy sanoa, että itsekkin yllätyin, kun näin nämä uutiset siitä, että vanhempia henkilöitä olisi, ei nyt harhautettu, mutta kuitenkin heille ei oltu tehty selväksi sitä, mitkä riskit liittyvät heidän pankkitoimintoihinsa. Se on kyllä äärettömän huolestuttavaa, jos luottamus pankkitoimintaan alkaa horjua. Tässähän on muitakin tapauksia, jotka herättävät kysymyksiä: pankkien toiminta Panama-papereitten yhteydessä, ja joitakin vuosia sittenhän oli joitakin sellaisia tapauksia, joissa henkilöt nostivat pankkeja vastaan syytteet siitä, että käytännöllisesti katsoen heidän kaikki varansa olivat menneet tietynlaisiin papereihin.

Eli kyllä tämä asia nyt on sellainen, että sitä sietää pohtia ja ottaa kysymyksenalaiseksi se, ovatko meillä järjestelyt ja säädökset nyt ihan kohdallaan. Hyvä, että pankkivalvonta selvittää ja tutkii, mutta sitä, ovatko säädökset itse asiassa riittävät, pitää kyllä pohtia vakavasti.

13.23 **Jari Myllykoski vas:** Arvoisa herra puhemies! Mielestäni tässä kohtaa käydyn keskustelunkin perusteella Finanssivalvonnan pitäisi ehdottomasti ryhtyä välittömästi toimiin, millä pankkien omavalvontaan ehdotetaan sijoitusneuvojille velvollisuutta taata asiakkaan tietämys riskeistä. Toivoisin todella, että se olisi ehkä sitten seuraava askellus, että talousvaliokunta voisi ottaa tämän omaksi asiakseen ja perehtyä tähän problematiikkaan vieläkin paremmin, että mitä nyt voitaisiin nopeasti tehdä: mielestäni Finanssivalvonnan kehottus siitä, että he edellyttäisivät pankkien omavalvontaan sellaisia elementtejä, joilla turvataan se, että asiakkaalla on kaikki tietämys. Onhan selvää, että sillä yksittäisellä sijoitusneuvojalla on myös oma intressi saada tehtyä näitä sijoituksia. Sitä kautta varmaan hänen oma palkkiansakin myös perustuu niihin saatuihin sijoitustoimintoihin, mutta tällaista ei pitäisi olla pankin sisällä, vaan pankkien omavalvonnan pitäisi taata se, että tällaista, sanotaanko rumasti, oman edun tavoittelua ei voitaisi sietää vaan että pankit itsessään omavalvontansa puitteissa huolehtivat siitä, että tällamoista elementtiä ei tässä sijoitusneuvonnassa saisi olla.

13.24 **Eero Heinäluoma sd:** Arvoisa puhemies! Näitä tapauksia todellakin on, ja myös muita ihmisiä kuin ikäihmisiä. Otan yhden esimerkin, joka on tullut omaan tietoisuuteeni: Kysymys oli nuoresta henkilöstä, opiskelijasta. Hän oli saanut perintönä pienen määrän

Pöytäkirja PTK 25/2017 vp

osakkeita, ja sitten kun ne olivat jonkun aikaa hänellä olleet, pankki antoi sijoitusneuvon, että kannattaa myydä nämä osakkeet ja sijoittaa ne sitten uusiin tuotteisiin. No, kuinka ol-lakaan, nämä uudet tuotteet olivat tietenkin pankin rahastoja. Kyseinen henkilö teki an-ne-tun neuvon mukaan, mutta hän kysyi ennen sitä, että onko nyt varmaa, että tällä ei sitten ole mitään haitallisia seuraamuksia muiden asioiden kannalta, että hän saa asianmukaisesti opintotuen eikä tule tällä tavalla rangaistuksi. Ja näin hänelle sanottiin. No, sitten kävikin sillä tavalla, että kun nämä myyntivoitot, niin sanotut myyntivoitot, tulivat realisoiduiksi — ne eivät tietenkään olleet todellisia myyntivoittoja, koska ei hän ollut itse ostanut, hän oli perintönä saanut — niin ne ryhtyivätkin vaikuttamaan opintotukeen. Hän menetti opin-totuen tässä yhteydessä.

Näitä tapauksia kun tulee — niitä tulee yhä enemmän ja enemmän — mitä tässäkin ta-pahtui, oli se, että pankin ensimmäinen lähtökohta oli se, että se pesee kätensä tästä asiasta eli että ei heillä ole vastuuta siitä, mitä tapahtuu opintotuen osalta, vaikka asiakas oli sel-västi kysynyt, että onko tällä jotain haitallisia seurauksia, jos hän myy nämä perintönä saa-dut osakkeet, hyvin pienen määrän, ja hän oli saanut vastauksen, että ei ole vaikutuksia, että kyllä kannattaa myydä. Hän sitten jatkoi keskustelua neuvostani pankin kanssa ja sai tästä hyvityksen. Mutta kuinka moni näissä asioissa edes ymmärtää kääntä kenenkään puoleen? Kuinka moni hyväksyy tämän juuri sen seikan takia — mihin täällä on viitattu, muun muassa edustaja Ihalainen viittasi — että pankeilla erityisesti on meillä hyvä arvostus ja korkea luottamus? [Puhemies koputtaa]

Tämän johdosta olen hyvin iloinen, että edustaja Ihalainen talousvaliokunnan keskeise-nä, vastuullisena jäsenenä ilmoitti, että tätä asiaa voitaisiin katsoa, ja toivon, että talousva-liokunta voisi ottaa tämän omalle listalleen, koska asialla on merkitystä: kansalaiset odot-tavat meiltä, että me vastaamme niihin ongelmiin, jotka yhteiskunnassa on huomattu.

13.27 Pia Viitanen sd: Arvoisa puhemies! Pitää varmasti myös kiittää edustaja Heinäluo-maa, että hän otti tämän asian tässä esiin. Oikeastaanhan tämä keskustelu tuotti heti tär-keää tulosta siinä, ja omalta osaltani myös arvostan sitä, että edustaja Ihalainen täällä käyt-ti puheenvuoron — samoin edustaja Salolainen — ja esitti tätä, että talousvaliokunta käsit-telisi, ja tämä varmasti osoittaa sen, että tähän asiaan tullaan palaamaan. Nuo esimerkit ovat kyllä aika kuvaavia, mitä äsken tässä edellä muun muassa kuulimme. Varmasti myös Finanssivalvontaan tämä keskustelu menee tiedoksi, ja terveiset sinne niistä asioista, mitä siellä voidaan vielä terästä tältä osin. Mutta toivon myös, että kun toivottavasti tulevai-suudessa talousvaliokunta tämän omaksi asiakseen ottaa ja tätä käsittelee, niin myös sitten terveiset menisivät hallitukselle, että jos käy ilmi ja kun varmasti tarpeita on, niin myös hallitus tähän sitten pikaisesti puuttuisi.

13.28 Eero Heinäluoma sd: Arvoisa puhemies! Kun tässä on vielä hetki aikaa, niin käy-tän tilaisuuden hyväkseni jalostaakseni tätä ajatusta. Kun tämä asia on sellainen, että tämä kiinnostaa suurta yleisöä, niin ajattelisin niin, että jos talousvaliokunta olisi valmis järjes-tämään tässä julkisen kuulemisen, niin se olisi erinomainen työmuoto. Tämä kiinnostaa ih-misiä, ja se toimisi samalla positiivisena neuvontana ja kiinnittäisi tähän asiaan huomiota. Uskon, että tarkastusvaliokunta olisi kiinnostunut tarvittaessa toimimaan tässä kumppani-na, tällaisen julkisen kuulemisen järjestämisessä. Tässä voitaisiin kuulla julkisesti sekä Fi-nanssivalvontaa että sijoitusneuvontaa antavia instituutioita mutta myös vaikkapa Kulutta-

Pöytäkirja PTK 25/2017 vp

jaliittoa, johon näitä valituksia on myös tullut. Toivon, että tämä voisi olla meillä vielä tämän kevään työlistalla.

Keskustelu päättyi.

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 79/2016 vp sisältyvät 1. ja 2. lakiehdotuksen. Lakiehdotusten toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi ympäristönsuojelulain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 273/2016 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 1/2017 vp

Toinen käsittely

Eduskunta hyväksyi ensimmäisessä käsittelyssä sisällöltään päätetyn, hallituksen esitykseen HE 273/2016 vp sisältyvän lakiehdotuksen. Lakiehdotuksen toinen käsittely päättyi. Asian käsittely päättyi.

7. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta Suomen ja muiden Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä annetun lain 54 ja 58 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 11/2017 vp

Valiokunnan mietintö LaVM 3/2017 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.3.2017 pidettävään täysistuntoon.

8. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi maankäyttö- ja rakennuslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 251/2016 vp

Valiokunnan mietintö YmVM 2/2017 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.3.2017 pidettävään täysistuntoon.

9. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kestävän metsätalouden määräraikaisen rahoituslain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 6/2017 vp

Valiokunnan mietintö MmVM 3/2017 vp

Mietinnön pöydällepano

Mietintö pantiin pöydälle 21.3.2017 pidettävään täysistuntoon.

Pöytäkirja PTK 25/2017 vp

10. Seuraava täysistunto

Eduskunnan seuraava täysistunto on tiistaina 21.3.2017 klo 14.00. Täysistunto lopetettiin klo 13.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Timo Tuovinen